

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 122.

Sroda, 25 Maja (6 Czerwca).

1866 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących, po świętach uroczystych i niedzielach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne kop. 6, za 3-krotne kop. 8. — Artykuły nadawane do zamieszczenia w Dzienniku niezwracają się. — We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 3.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odosłania w biurze Dyrekcji prenumerata nieprzyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odosłanie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Pocztowych w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 kop. 20. — Półrocznie rs. 4 kop. 60. — Kwartalnie rs. 2 kop. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się rs. 1.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Postanowienie rady administracyjnej. — Okólnik komitetu urzęd. — Komisja likwidac. — Komisja rząd. spr. wewn. i duch. — Magistrat m. Lublina. — Postanowienie.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Wyrażenie uczuć wiernopoddańczych. — Fabryka Hennigera. — Rejenci. — Kary. — Wypadki. — Starozakonni w Krakowie. — Oświadczenia Austrii i Prus. — Fenienizm. — Telegramy. — Uzbrojenia. — Anglja. Konferencje. — Bil reformy. — Poseł chilijski. — Austrja. Sprawa kongresu. — Francja. Broszura o kongresie. — Oświadczenie ministra. — Ciało prawodawcze. — Grecja. Odjazd króla. — Prusy. Hr. Bismarck. — Turcja. Kongres; haracz; cholera. — Włochy. Konferencja. — Bandytyzm. — Aresztowania. — Korespondencje z kraju, Częstochowy i Paryża. — Kwestja Naddunajska. — Rozmaitości.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,
dnia 24 maja (5 czerwca).

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II-go,
CESARZA WSZECH ROSJI, KRÓLA POLSKIEGO,
etc., etc., etc.
Rada Administracyjna Królestwa.

Zważywszy, że oznaczony w przepisach na dniu 24 października (5 listopada) 1844 roku przez Radę Administracyjną zatwierdzonych, sposób zwrotu pożyczek z funduszy miejskich udzielanych osobom prywatnym na budowę lub restaurację domów po miastach, z wyłączeniem Warszawy, okazał się dla dłużników uciążliwym, tak z powodu zbyt wysokich rat, jakie w pierwszych latach po zaciągnięciu pożyczki uiszczać muszą na zwrot wypożyczonego kapitału i opłatę procentu, jako też z powodu terminów, w których takowe raty opłacane być winny; zważywszy obok tego, że system zwrotu rzeczonych pożyczek sposobem umorzenia w ratach równych, mieszczących w sobie część kapitału i procent należny, będzie dogodniejszym dla dłużników, oraz dla Władz tego rodzaju wpływy kontrolujących; — Rada Administracyjna w wykonaniu Najwyższego Rozkazu i na przedstawienie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Artykuł 1. Artykuł 39 zatwierdzonych Postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 24 października (5 listopada) 1844 roku przepisów o udzielaniu pożyczek z funduszy miejskich uchyla się, w miejsce zaś onego, obowiązując ma przepis następujący:

Pożyczki zwracać się mają w przeciągu lat dwudziestu dwóch, pod następującymi warunkami:

a) przez pierwsze dwa lata przeznaczające się na wzniesienie i wykończenie budowli, dłużnik obowiązany jest płacić sam tylko procent po cztery od sta, licząc od daty, pod którą Bank Polski wyda asygnację, a to w ratach półrocznych i w terminach stale oznaczających się, mianowicie między dniem 20 grudnia (1 stycznia) a 1 (13) stycznia, tudzież między dniem 19 czerwca (1 lipca) a 1 (13) lipca każdego roku;

b) w następnych latach dwudziestu dłużnik na zwrot kapitału i na procent opłacać będzie w tychże samych jak wyżej terminach, mianowicie: w pierwszych latach dziewiętnastu co pół roku po rubli srebrem trzy kopiejek siedmiedziąt pięć, czyli na rok po rubli siedm kopiejek pięćdziesiąt od każdych stu rubli zaciągniętej przez siebie pożyczki, w ostatnim zaś roku dwudziestym po kopiejek dziewięćdziesiąt trzy co pół roku, czyli po rublu jednym kopiejek ośmdziesiąt sześć na rok, również od każdych stu rubli tejże pożyczki.

Art. 2. Ustęp a artykułem 42 wyżej powołanych przepisów z dniem 24 października (5 listopada) 1844 roku zmienia się w ten sposób, iż środki przymusu od zalegających dłużników pożyczkowych winny być zarządzane nie jak dotąd z dniem 1 lipca i 1 stycznia, ale

z dniem 2 (14) stycznia i 2 (14) lipca, to jest po upływie terminów do opłaty rat oznaczonych artykułem 1-m niniejszego Postanowienia.

Art. 3. Dłużnikom, którzy na zasadzie dotąd obowiązujących przepisów otrzymali pożyczki z funduszy miejskich i którzy już zwracają, lub też mają zwracać takowe pożyczki, pozwala się, jeśli sobie tego życzyć będą, resztę tychże pożyczek spłacać przez resztę lat sposobem amortyzacyjnym, to jest równymi półrocznymi ratami.

W takim razie dokładne obliczenie, ile dłużnik obowiązany jest wnosić w resztujących półrocznych ratach na zwrot pożyczki i na opłatę procentów, dopełniać powinien właściwy Rząd Gubernialny co do każdej w szczególności pożyczki.

Art. 4. Dołączająca się do niniejszego tabela amortyzacyjna na cały przeciąg dwudziesto-letni ułożona, służyć ma za podstawę do obliczania, gdy tego zajdzie potrzeba, tak wysokości rat półrocznych oddzielnie na zwrot kapitału, a oddzielnie na opłatę procentu przypadających w ciągu lat dwudziestu w stosunku każdych stu rubli pożyczki, jako też wysokości pozostającej jeszcze do opłaty w tymże samym stosunku reszty pożyczki po regularnem opłaceniu pewnej liczby rat amortyzacyjnych.

Art. 5. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które ma być w Dzienniku Praw zamieszczone, porucza się Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Komisji Rządowej Sprawiedliwości.

Составлюсь въ Варшавѣ, дня 29 Апрѣля (11 Мая) 1866 г.

Намѣстникъ, Генераль-Адъютантъ:
(подписаль) Графъ Бергъ.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій
въ Правительственной Комисіи Внутреннихъ
и Духовныхъ Дѣлъ,
(подписаль) Князь Черкасскій.

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisał) A. Zaborowski.

TABELA

Zwrotu rsr. 100 w ciągu lat dwudziestu równymi ratami półrocznymi, licząc procent 4% na rok, czyli 2% półrocznie.

Po upływie półroczia	Dla spłacenia rsr. 100 z procentem 4% powinno wpłynąć.			Pozostaje za- tem do zwro- tu kapitału		
	na kapitał	na procent	Razem	na kapitał	na procent	Razem
Ruble srebrne i kopiejki						
1	1	75	2	75	98	25
2	1	78 1/2	1	96 1/2	3	75
3	1	82	1	93	3	75
4	1	85 1/2	1	89 1/2	3	75
5	1	89 1/2	1	85 1/2	3	75
6	1	93 1/2	1	81 1/2	3	75
7	1	97	1	78	3	75
8	2	1	1	74	3	75
9	2	5	1	70	3	75
10	2	9	1	66	3	75
11	2	13 1/2	1	61 1/2	3	75
12	2	17 1/2	1	57 1/2	3	75
13	2	22	1	53	3	75
14	2	26 1/2	1	48 1/2	3	75
15	2	31	1	44	3	75
16	2	35 1/2	1	39 1/2	3	75
17	2	40	1	35	3	75
18	2	45	1	30	3	75
19	2	50	1	25	3	75
20	2	55	1	20	3	75
21	2	60	1	15	3	75
22	2	65 1/2	1	9 1/2	3	75
23	2	70 1/2	1	4 1/2	3	75
24	2	76	"	99	3	75
25	2	81 1/2	"	93 1/2	3	75
26	2	87	"	88	3	75

Po upływie półroczia	Dla spłacenia rsr. 100 z procentem 4% powinno wpłynąć.			Pozostaje za- tem do zwro- tu kapitału		
	na kapitał	na procent	Razem	na kapitał	na procent	Razem
Ruble srebrne i kopiejki						
27	2	93	"	82	3	75
28	2	98 1/2	"	76 1/2	3	75
29	3	4 1/2	"	70 1/2	3	75
30	3	11	"	64	3	75
31	3	17	"	58	3	75
32	3	23	"	52	3	75
33	3	30	"	45	3	75
34	3	36	"	39	3	75
35	3	43 1/2	"	31 1/2	3	75
36	3	50	"	25	3	75
37	3	57	"	18	3	75
38	3	64	"	11	3	75
39	"	89	"	4	"	93
40	"	91	"	2	"	93
100	"	"	"	44	36	144

Anneks do Postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 29 kwietnia (11 maja) 1866 r.

p. o. Sekretarza Stanu, A. Zaborowski.

Okólnik do Komisji Spraw Włościańskich w Królestwie Polskiem. Nr. 50.

Postanowienia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

28 Kwietnia 10 (Maja) 1866 roku.

POSIEDZENIE STO DZIEWIĄTE DNIA 30 GRUDNIA (11 STYCZNIA) 1866 ROKU.

POZYCJA 523.

O instrukcji dla Sądów Gminnych do spraw policyjno-karnych.

Komitet Urządzający po rozpoznaniu przedstawionego przez oddzielną, pod przewodnictwem Senatora Arcimowicza zostającą Komisję, projektu instrukcji dla sądów Gminnych wiejskich do spraw policyjno-karnych, w rozwinięciu artykułu 52-go Najwyższego Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, postanowił:

Instrukcję dla Sądów Gminnych (przy niniejszem załączoną) poprawioną i uzupełnioną podług uznania Komitetu Urządzającego, zatwierdzić i przy osobnym okólniku obejmującym krótki wykład głównych przepisów i zasad rozesłać do wszystkich zarządów gminnych, Komisarzy i Komisji Spraw Włościańskich, jak również do Władz Wojenno-policyjnych.

INSTRUKCJA

dla Sądów Gminnych wiejskich w sprawach sądowo-policyjnych.

ROZDZIAŁ 1.

O Sądzie Gminnym i jego władzy.

Art. 1. Komplet Sądu Gminnego składać się ma przynajmniej z Wójta Gminy lub jego zastępcy i z dwóch Ławników.

Na przypadek nieobecności Ławników, ich miejsce zajmują kandydaci wybierani według przepisu, art. 71-go NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r.

Art. 2. Sądowi Gminnemu podlegają wszystkie osoby, stale lub tylko czasowo w obrębie Gminy zamieszkałe, z wyłączeniem osób stanu wojskowego, tak w czynnej służbie zostających, jako też czasowo lub nieograniczenie urlopowanych. Dymisjonowani żołnierze podlegają władzy Sądu Gminnego na równi z innymi mieszkańcami Gminy.

Art. 3. Każdy odpowiadać winien przed tym Sądem Gminnym, któremu podlega z miejsca swego zamieszkania.

Art. 4. Od przepisu, w artykule poprzedzającym postanowionego, wyjąmuja się następujące wypadki:

a) kto popełni jakie wykroczenie nie w tej Gminie, w której ma zamieszkanie, lecz w innej, odpowiada przed Sądem tej ostatniej Gminy;

b) pozostawia się do woli powoda dochodzić szkód czyli wynagrodzenia, albo przed miejscowym Sądem tej Gminy, w której szkoda zrządzona została, albo przed Sądem tej Gminy, do której pozwany należy, ilekroć tenże zrządził mieszkańcowi Gminy lub nawet komu obcemu szkodę, w jego polach, łąkach, pastwiskach, w lesie, w pasiece i tym podobnie; jak niemniej wtenczas, kiedy najemnicy, robotnicy lub rzemieślnicy, nie należący do liczby mieszkańców Gminy, wynajawszy się w jej granicach do uprawy roli, do posługi, do fabryk lub do rzemiosła, zadłużyli się, lub zrządzili jaką szkodę gospodarzowi, lub też innemu mieszkańcowi Gminy; albo nakoniec, kiedy przejeżdżający zadłużyli się, albo zrządzili szkodę utrzymującemu dom zajezdny, szynk, traktjernię i t. p., lub też rzemieślnikowi i w ogólności komubądź z mieszkańców.

c) jeżeli osoba władzy Sądu Gminnego nie podlegająca, sama dobrowolnie stawia się, celem odpowiedzi na skargę miejscowego mieszkańca, lub gdy obie spór wiodące strony nie ulegając władzy Sądu Gminnego, zgłoszą się dobrowolnie przed tenże ze swym sporem, w takim razie Sąd rozpoznaje takie sprawy tak samo, jak gdyby obie strony mu podlegały.

Art. 5. Kary, jakie Sąd Gminny wymierzać jest mocen, są następujące:

a) nagana w obec Sądu;
b) kara pieniężna na korzyść kasy Gminnej, do wysokości trzech rubli srebr.;
c) areszt nie dłuższy nad dni siedem.

Oznaczenie rodzaju i wysokości kary za każde wykroczenie, pozostawia się uznaniu Sądu Gminnego.

Art. 6. Jeżeli kto wykroczeniem swoim zrządził innej osobie szkodę, a poszkodowany domaga się wynagrodzenia, Sąd Gminny, oprócz kary za wykroczenie, oznaczy zarazem ilość przypadającego wynagrodzenia za szkodę, jeśli ta miała miejsce i jeżeli nie przynosi stu rubli srebrem.

Szkody zrządzone wykroczeniem małoletnich, obowiązani są wynagrodzić ich rodzice, wyjąwszy te przypadki, gdy udowodnią, że podobnemu wykroczeniu zapobiedz nie mogli.

Art. 7. W razie niezgodności podań stron spór wiodących co do wysokości szkód i strat, wysokość takową ustanowi Sąd Gminny, po zasięgnięciu, w miarę potrzeby, zdania biegłych, z pomiędzy, ile to być może najbliższych, znanych z swej dobrej wiary sąsiadnych mieszkańców. Zresztą, zaprzeczenie przez pozwanego wartości dochodzonego przedmiotu, przez samego powoda oznaczonej, w razie kiedy ten ostatni ocenia i ożukiwany przez siebie przedmiot na rsr. 100 lub niżej, a pozwany szacuje go wyżej nad tę kwotę, nie może być dla Sądu Gminnego zasadą do odmówienia powodowi rozpoznania sprawy, na podstawie poprzedzającego artykułu.

Art. 8. Jeżeli ilość żadanego wynagrodzenia przynosi rsr. 100, a strony nie pogodziły się lub nie zdały na Sąd Gminny ostatecznego oznaczenia wysokości szkody, tenże Sąd Gminny wymierzy na winnego karę za wykroczenie, poszkodowanemu zaś oświadczy, że o wynagrodzenie udać się winien do właściwego Sądu.

Art. 9. Karze za wykroczenie, a w razie wyrządzenia komukolwiek szkody i obowiązku wynagrodzenia poszkodowanego, podlega nie tylko ten, kto popełnił wykroczenie, lecz także i ten, kto namówił innego do popełnienia wykroczenia lub rozkazał takowe popełnić, jeżeli wykraczający pod władzą jego zostawał.

Art. 10. Obowiązek wynagrodzenia za szkodę lub straty, ciąży wszystkich współwinnych tego samego wykroczenia w ten sposób, że gdyby jeden lub więcej z pomiędzy nich był niewypłacalnym, inni są obowiązani wynagrodzić całkowitą szkodę przez nich wyrządzoną.

Art. 11. Jeżeli wykroczenie popełnione będzie przez małoletniego, nie mającego 14-u lat wieku, Sąd Gminy może oddać go do domowego skarcenia rodzicom, opiekunom, nauczycielom lub majstrom, pod dozorem których tenże małoletni zostaje.

Art. 12. Jeżeli w przeciągu 3-ch miesięcy od dnia, w którym spełnione zostało wykroczenie, nikt o to do Sądu Gminnego nie skarżył się, ani mu o tem nie donosił, to już potem ani skarga, ani doniesienie przyjęte nie będzie; a winny wykroczenia, karze ulegać nie będzie.

Straty zaś wynikłe wskutek wykroczenia, mogą być dochodzone przez przeciąg 6-u miesięcy od dnia spełnienia takowego.

Art. 13. Wyroki Sądu Gminnego w sprawach o wykroczenia, ulegające jego rozpoznaniu, są ostateczne.

Art. 14. Jeżeli Sąd skazał kogo na karę pieniężną i przytem zasądził od winnego wynagrodzenie za wy-

rządzoną szkodę, a winny nie będzie w możności zapokojenia całkowicie jednej i drugiej opłaty, wtedy odzyskanem być ma samo wynagrodzenie.

Art. 15. Kto nie jest w stanie opłacić kary pieniężnej, w zamian takowej ma być użyty do robót publicznych w Gminie: a gdyby od nich z mocy prawa był wyłączony, ma być osadzony w areszcie, lecz w żadnym razie, tak jedna jak druga kara nie może trwać dłużej nad dni 7. Wczasie roboty skazany otrzymuje żywność kosztem kasy Gminnej.

Osoby wyłączone od robót, wymienione są w oddzielnym dodatku do niniejszej Instrukcji.

Art. 16. Skazany na areszt, ma być osadzony w urządzonym na ten cel miejscu zamknięcia.

Zabrania się używanie dyb i kajdan.

Kobiety, w żadnym razie w jednej izbie z mężczyznami zamykane być nie mogą.

Art. 17. Jeżeli skazany na areszt nie ma środków wyżywienia się, otrzymywać będzie żywność kosztem kasy Gminnej.

Art. 18. Oznaczenie rodzaju i wysokości kary za każde wykroczenie pozostawia się uznaniu Sądu, który jednak w tym razie powinien mieć na uwadze okoliczności winę łagodzącą, jak np. małoletność obwinionego, ubóstwo, dobrowolne wynagrodzenie strat, poprzednie nienaganne prowadzenie się, dobrowolne przyznanie się do winy i t. p.; albo też okoliczności winę powiększającą, jak np. naganne prowadzenie się obwinionego, powtórzenie wykroczenia, rozmyślne działanie obwinionego, upór czywe zapieranie się i kłamliwe zeznanie przed Sądem, naruszenie zaufania albo uszanowania należnego Sądowi lub Zwierzchności.

(d. c. n.)

Komisja Likwidacyjna w Królestwie Polskim podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne: w ilości rs. 5,953 kop. 23, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. małoletnim dzieciom Antoniego i Józefa Sobolewskich, właścicielom dóbr Kopydłów, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Wieluńskim, Gminie Biała, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,314 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Władysławowi Jasińskiemu, właścicielowi dóbr Boxyce, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opatowskim, Gminie Boksyce, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 14,831 kop. 94, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Teresie Chwalibó, właścicielce dóbr Sędziszów, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Kieleckim, Gminie Sędziszów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,503 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Joannie Ofmańskiej, właścicielce dóbr Grabowska wola, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Radomskim, Gminie Potworów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 6,416 k. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Ksaweremu Rogójskiemu, właścicielowi dóbr Baków, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opoczyńskim, Gminie Rusinów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5,735 k. 21, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Napoleonowi i Henryce Rzewuskim, właścicielom dóbr Kozłów, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Kieleckim, Gminie Kozłów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 14,511 kop. 83, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Justynie i Kamili Wyszowskim, właścicielkom dóbr Przysławowice, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opoczyńskim, Gminie Rusinów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 2,903 k. 3, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Michałowi Nalepińskiemu, właścicielowi dóbr Przybyszowy, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opoczyńskim, Gminie Sworzyce, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,742 k. 87, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Felicji Madalińskiej, właścicielce dóbr Brzoza, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Wieluńskim, Gminie Biała, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1017 k. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Władysławowi Rogozińskiemu, właścicielowi dóbr Sulików, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Kieleckim, Gminie Ratków, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,223 k. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4

Czerwca) r. b. Ludwice Jasińskiej, właścicielce części wsi Wolica, położonej w Gubernji Radomskiej, Powiecie Kieleckim, Gminie Brzeziny, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,006 k. 61, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Janowi Lempińskiemu, właścicielowi dóbr Chomentów, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Stopnickim, Gminie Lipa, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 13,514 k. 54, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Tomaszowi Winnickiemu, właścicielowi dóbr Siadca i Kidów, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Olkuskim, Gminie Kidów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 2,391 k. 94, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Wiktorji Kisielnickiej, właścicielce dóbr Janeczwo, położonych w Gubernji Augustowskiej, Powiecie Łomżyńskim, Gminie Drozdowo, wysłane zostało do Kasy Powiatu Łomżyńskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 6,869 k. 20, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 23 Maja (4 Czerwca) r. b. Wilhelminie Paprockiej, właścicielce dóbr Dąbrowo lit. A., położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Olkuskim, Gminie Niegowo, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy.

Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych. — Artykuł 50 Najwyższej w d. 9 Lutego 1865 r. zatwierdzonej Ustawy o opłatach za prawo prowadzenia handlu i zajmowania się przemysłem w Cesarstwie, stanowi: „Dozwala się osobom wszelkiego stanu bez żadnego świadectwa handlowego, sprowadzać z zagranicy towary bezpośrednio na swoje imię nie na sprzedaż, lecz jedynie na własny użytek, pod warunkiem wszakże „niszczenia należnej za rzeczony towary opłaty celnej, w przeciągu jednego miesiąca, licząc od daty dopełnienia rewizji tych towarów na Komorze.” Obecnie Towarzysz Ministra Skarbu odezwał z d. 21 Kwietnia r. b. N. 3031, zawiadomił Namiestnika Królestwa, że Jego Cesarska Mość, w skutku najpoddanniejszego przedstawienia Ministra Skarbu, po porozumieniu się z Namiestnikiem Królestwa, Najwyższej w d. 15 Kwietnia t. r. rozkazać raczył: aby przepis wyżej przytoczonego art. 50 Ustawy o opłatach za prawo prowadzenia handlu, zastosować do Królestwa Polskiego. O takowym Najwyższym rozkazie objawionym przez wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej z d. 26 Kwietnia (8 Maja) r. b. za N. 21978, Komisja Rządowa podaje do powszechnej wiadomości.

Magistrat Miasta Gubernjalnego Lublina. — Na zasadzie decyzji Namiestnika Królestwa z dnia 11 (23) Grudnia 1861 roku Nr 7,615 przez reskrypt Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 25 Sierpnia (6 Września) 1864 roku Nr 6,889 objawionej, w roku bieżącym podobnie jak w roku zeszłym odbywać się będzie w mieście Lublinie w dniu 8 (20), 9 (21), i 10 (22) Czerwca jarmark na wełnę. — Stosunki między kupującymi i sprzedającymi ułatwiać będzie ustanowiona przez Rząd Gubernjalny Lubelski Deputacja Jarmarczna, do której przybywający na jarmark mają się zgłaszać po informację co do zasad do jakich stosować się będą winni.

Postanowienie. — Wedle postanowienia I-go Departamentu Rządzącego Senatu z d. 22 Marca 1866 r. opartego na Najwyższej Woli objawionej Ministrowi Spraw Wewnętrznych w dniu 4 Marca v. s. tegoż roku; — Najwyższej zatwierdzone w dniu 10 Grudnia r. z. ograniczenie osób pochodzenia polskiego w Zachodnim kraju, dotyczące zakazu nabywania przez te osoby dóbr ziemskich w Zachodnich i Południowo-Zachodnich gubernjach, — nie mają mieć zastosowania do dymisjonowanego Pułkownika Księcia Adama Lubomirskiego i jego małżonki w powiecie Humńskim gubernji Kijowskiej zamieszkałego.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa.

dnia 24 maja (5 czerwca).

Telegramy dzisiejsze znów zmniejszają nadzieję, nawet dojścia do skutku konferencji, nie mówiąc już o jej skuteczności, która ciągle jest wątpliwą. Ostrożniejsze i bardziej przychylne konferencji organa francuskie, mówią tylko o zwłoce, kiedy pruskie widzą gorsze następstwa wynikające z postawy Austrii. Monitor, jak donosi telegraf, powiada, że odpowiedź Austrii zawiera zastrzeżenia wymagające roztrząśnienia przed zebraniem się konferencji, co takowe zebranie się o kilka dni opóźni. Ocenienie Monitora wyra-

nie nacechowane jest z góry nakazem optymizmem, gdyż już *Constitutionnel* przemilczając o naturze tych zastrzeżeń, mówi: że austriacka odpowiedź utrudnia załatwienie kwestii spornych; — dzienniki zaś półurzędowe pruskie, *Nordd. A. Z.* i *N. Preuss. Z.*, zapewne znające charakter tych zastrzeżeń, dodają, że nadzieje utrzymania pokoju zmniejszyły się. — Trudno określić jakiego rodzaju są zastrzeżenia Austrii, lecz jak się zdaje kwestja wenecka, przynajmniej formalnie jest w nich przemilczana.

Wien. Abendpost bowiem przytaczając telegram z Paryża w swoim czasie przez nas podany, donoszący jakoby zebranie konferencji stało się wątpliwem, z powodu, że odpowiedź Austrii postawiła za warunek, aby kwestja wenecka nie była roztrząsana, dołącza do tego następującą uwagę biura korespondencji: „Jakie prawdopodobieństwo może mieć to doniesienie, wykazuje się już z tej okoliczności, że ponieważ w nocy zapraszającej na kongres niema mowy o Weneccji, gabinet wiedeński nie był w stanie w swej odpowiedzi stawiać podobnego warunku.” Co do stanowiska Austrii względem konferencji, znaczącem jest następujące oświadczenie *Wiener Abendpost*: „Zaproszenie na kongres było w ostatnich czasach głównym przedmiotem oceny całej prasy europejskiej; w ogóle ocenienia te wykazują, że zebranie konferencji należy uważać jako najskuteczniejszy środek pokojowego załatwienia istniejących kwestii. My ze swej strony bezwarunkowo podzielilibyśmy to zdanie, gdybyśmy byli stanowczo przekonani, iż żadne z mocarstw zaproszonych niema na widoku powiększenia swego terytorjum lub rozszerzenia potęgi.” — Takie odezwanie się półurzędowego organu, wskazuje jak słuszne były wątpliwości co do skuteczności konferencji.

Inne dzienniki dzisiejszą nadeszłą pocztą, są jeszcze skąpsze w wiadomości niż zwykle we wtorek. Według *La France*, dotąd nie jeszcze nie zostało postanowione, czy p. Drouyn de Lhuys będzie miał do pomocy na konferencji drugiego pełnomocnika; przedwczesne przeto są wieści wymienające już nazwisko tego pomocnika.

Według jednego z b lgickich dzienników, sprzeczne rozpuszczane są pogłoski co do postawy Węgier w razie wojny. Korespondenci z Pesztu uprzedzili już o bezzasadności wieści, jakoby madziarowie zamierzali skorzystać z kłopotów Austrii i za pomocą powstania uzyskać ustępstwa, których napróżno dotąd się domagali. Wszelako stan rzeczy zmienił się nieco w Węgrzech po odpowiedzi cesarza na ostatni adres. Powstały tam obawy, aby rząd austriacki nie chciał odroczyć uregulowania sprawy węgierskiej aż do czasu załatwienia sporu z Prusami, i gdyby takowe wypadło dla niego korzystnie, nie opierał się uczynieniu zadosyć żądaniom węgier. Oświadczenie p. Deaka, że los kraju odtąd zależy bardziej od szczęśliwych wypadków niż od kombinacji politycznych, wskazuje możliwość zwrotu w stanowisku Węgier. W komisji mieszanej węgiersko-kroackiej, ustanowionej dla uregulowania stosunków pomiędzy właściwym królestwem węgierskiem, a trójjedynem królestwem słowiańskiem, nie mogą dojść do porozumienia, i antagonizm narodowości może znów wystąpić na jaw, tak jak w 1848 r.

Wczoraj w angielskiej izbie gmin miało nastąpić ostateczne głosowanie co do bilu reformy. Członkowie gabinetu, na jednym z ostatnich posiedzeń tej izby, usiłowali przekonać towarzyszy, że odrzucenie bilu mogłoby mieć zgubne następstwa nawet i dla interesów stronnictwa zachowawczego, a jeden z wigów wyjaśnił to, wynurzając przekonanie, że gdyby bil upadł, rezultat ten pociągnąłby za sobą przyjęcie następne bardziej radykalnych zmian w prawie wyborczem. Kiedy jedne korespondencje z Lon-

dynu donoszą, iż w razie porażki ministerstwo usunie się, a lord Clarendon będzie powołany do utworzenia nowego gabinetu, inne utrzymują, iż w takim wypadku gabinet zaproponuje rozwiązanie parlamentu, aby się odwołać do opinii kraju.

Na jednym z ostatnich posiedzeń izby gmin, p. Layard na interpelację p. Gregory oświadczył, że zmiana porządku następstwa tronu w Egipcie, która nastąpiła za zgodą sultana i wice króla Egiptu, jest umową, do której żadne państwo obce nie potrzebuje się mieszać.

Z Paryża mają być wkrótce wysłane do Meksyku propozycje co do uregulowania rękojmij na korzyść tych, co udzielili pożyczkę meksykańską, zaciągniętą przy protekcji rządu francuzkiego, który żąda, aby w tym celu komory meksykańskie oddane były w administrację francuzką, postanowiwszy w razie odmowy ze strony rządu meksykańskiego, bezzwłocznie odwołać wojska francuzkie. Wątpić można aby cesarz Maksymilian chciał się narazić na podobną ewentualność.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczony poniżej artykuł z *Jour. de St. Pé.* o kwestji naddunajskiej.

(Wyrażenia wiernopoddane z powodu zamachu na życie Najjaśniejszego Pana.) *Siew. Pocz.* zamieszcza szereg najpoddanniejzych adresów i telegramów w tym przedmiocie, a mianowicie:

Najpoddanniejse adresa: od mieszkańców m. Kasimowa, od sąpożkowskiej gminy miejskiej, od mohylewskiej gminy miejskiej, od urzędników wszystkich władz m. Rohaczewa, od szlachty powiatu horeckiego w gub. mohylewskiej, od mieszkańców wszystkich stanów powiatu czerykowskiego, od mieszkańców m. Orszy, od mieszkańców m. Homla, od duchowieństwa i włościan włości wysoczańskich w pow. orszańskim, od włościan włości mikulińskiej w tymże powiecie.

Telegramy: do Najjaśniejszego Pana: z Kostromy, od włościan siedmiu włości 1-go rewiru połubownego w pow. bujskim; — do ministra spraw wewnętrznych: ze stacji szujsko iwanowskiej, od parafjan wsi Ziemskeje w pow. kowrowskim i urzędników stacji; z Odessy, od połubownego pośrednika 3-go rewiru w pow. ananjewskim; z Jelisawetgradu, od mieszkańców wsi Zwiennigorodka w pow. aleksandryjskim; z Sierpuchowa, od taruskiego ziemskiego zgromadzenia; z Bałty, od oficyalistów dóbr czeczelnickich; — oraz list od pogorskiego głowy miejskiego do ministra spraw wewnętrz.

Tenże dziennik podaje następujący artykuł o pobycie Karakozowa w uniwersytecie kazańskim, ułożony przez radę uniwersytecką, a nadesłany do druku z polecenia ministra oświecenia narodowego:

„W Nrze 79 z 15 kwietnia r. b. *Mosk. Wied.* zamieszczony był artykuł zawierający szczegółowsze wiadomości o przestępcy, który targnął się na drogę dla nas życie Jego Cesarskiej Mości. W artykule tym wspomniane było o pobycie Dymitra Karakozowa w uniwersytecie moskiewskim, a zarazem, że znajdował się w uniwersytecie kazańskim, był relegowany i niewiadomo na mocy czyjej decyzji znów przyjęty do uniwersytetu.

Pospieszamy z naszej strony udzielić z oryginalnych akt uniwersyteckiej kancelarii następujące wiadomości. Wiadomości te zresztą nie bardzo są zawikłane, gdyż pobyt Karakozowa w uniwersytecie kazańskim był bardzo niedługi.

Ukończywszy w 1860 r. kurs nauk w gimnazjum penzeńskim, mając 19 lat wieku, podał prośbę o przyjęcie do uniwersytetu 1 maja 1861 r., i po egzaminie wstępnym, został zaliczony do studentów 1-go kursu fakultetu i oddziału prawnego (decyzja rady 1 września 1861 r.). W początku października tegoż roku, w uniwersytecie kazańskim okazały się (w krótko po wypadkach w uniwersytecie st. petersburskim i moskiewskim i w związku z niemi) zawichrzenia, następstwem których była dwumiesięczna przerwa lekcji. Wskutku zebrania się studentów w mieszkaniu inspektora i „zbiegowiska u pełniącego obowiązki kuratora”, na żądanie rady uniwersyteckiej, wyznaczone zostało przez naczelnika gubernji, za decyzją ministra spraw wewnętrznych, formalne śledztwo przeciwko uczestnikom. Ze swej strony uniwersytet wyprowa-

dził śledztwo co do tego, kto z liczby wszystkich studentów miał udział w zbiegowiskach. Komi ja uniwersytecka doniosła o rezultatach badań i wymieniła nazwiska studentów, którzy uczestniczyli w zawichrzeniach. Natenczas rada uniwersytecka na posiedzeniu 21 października, postanowiła relegować wszystkich, którzy mieli udział w zbiegowiskach, z uniwersytetu, z tem jednak, że za rok będą mogli być przyjętymi do uniwersytetu, jeżeli ze śledztwa prowadzonego przez osobną komisję śledczą nie okażą się szczególnie winnymi, i jeżeli według wiadomości otrzymanych przez radę prowadzenie się ich przez ciąg roku nie będzie naganne. Uchwała ta rady, 9-go listopada tegoż roku została Najwyżej zatwierdzona, z tem, aby podlegli jej, nie mający w Kazaniu rodziców ani krewnych byli wydaleny z miasta, a mający ich byli oddani na poręczenie. W liczbie relegowanych znajdował się student 1-go kursu fakultetu i oddziału prawnego, Karakozow, który, z rozporządzenia policji, zaraz został wydany z Kazania.

Rezultaty komisji śledczej, wyznaczonej przez naczelnika gubernji, doszły do wiadomości rady uniwersytetu dopiero za rok; przy odezwie z 5-go października 1862 r. przysłane zostały dwa operaty śledcze o zawichrzeniach sprawionych przez studentów w 1861 r. Tu znajdowały się oryginalne zeznania wszystkich osób uczestniczących w zaburzeniach, i na zasadzie tych zeznań, wykazujących stopień udziału każdego w zawichrzeniach lub stopień szczególnego uporu w duchu nieprzebaczonej samowolności, rada, na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 11 sierpnia 1862 r., miała rozdzielać winnych na trzy kategorie: głównie winni mieli być stanowczo relegowani, mniej winni, ale stanowczo broniący postępowania studentów 8-go października, mieli być relegowani jeszcze na rok, a pozostali, wcale nie będąc relegowanymi z uniwersytetu, pozostawać pod działaniem Najwyższych rozkazów z 10-grudnia 1849 i r. (wyżej wzmiankowanego) z 9-go listopada 1861 r. Przy roztrząsaniu sprawy, na nadzwyczajnem, umyślnie dla tego zwołanem posiedzeniu rady, roztrząsane były akta śledztwa. Na posiedzeniu 13-go października czytane było osobno każde zeznanie, a po odczytaniu każdego, prezydujący zbierał oddzielnie od każdego członka głosy, co do tego, do jakiej kategorii zaliczyć winnego. Na zasadzie wskazówek dostarczonych przez komisję śledczą, Dymitr Karakozow zaliczony został do trzeciej kategorii. Ta uchwała rady jednak nie była stanowczą; za pośrednictwem kuratora okręgu przedstawiona została ministrowi oświecenia narodowego, który w odezwie z 13-go marca 1863 r. Nr 2,097 zatwierdził uchwałę rady, przyczem zwrócona została uwaga rady na to, że przyjęcie każdego z zaliczonych do 3-ej kategorii, powinno było następować nie inaczej, jak przez osobną decyzję rady, mającą się przedstawić kuratorowi.

Zwróćmy się do Karakozowa. Karakozow, po wstąpieniu na nowo do uniwersytetu, przysłał prośbę pocztą 4-go sierpnia 1862 r. Prośba ta razem z innemi, podanemi w ciągu wakacji, przedstawiona była na posiedzeniu 22 sierpnia t. r. (przyczem także było przedstawione, że dokumenta od Karakozowa nie zostały nadesłane). Rada postanowiła: oznajmić młodemu ludziom, którzy podali prośby, że termin, na jaki byli relegowani, jeszcze nie upłynął, dla tego senat nie może postanowić nic co do ich prośb. Następnie, kiedy otrzymano rozporządzenie ministra oświecenia narodowego o zatwierdzeniu uchwały rady w przedmiocie rozdziału na kategorie, rada uniwersytecka na posiedzeniu 14-go kwietnia 1863 r. znów roztrząsała wszystkie podane poprzednio prośby i ze względu, że Karakozow nie miał świadectwa o sprawowaniu się, podczas jego pobytu zewnątrz uniwersytetu, odmówiła jego przyjęcia, i dopiero wtedy, kiedy serdobski naczelnik powiatu przy odezwie z 10 sierpnia Nr 204, nadesłał prawne świadectwo za Nr 203, co do tego: że podczas pobytu Karakozowa w pow. serdobskim, w dziedzicznym jego majątku wiosce Żmakiniu, w domu rodziców, Karakozow prowadził się dobrze i o żadnym jego złym postępku nie było wiadomo, rada 9 września 1863 r. wstawiła się do zarządzającego kazańskim okręgiem naukowym o przyjęcie Karakozowa w liczbie innych na listę studentów, co do czego 27-go września zapadła decyzja. Zaliczony tym sposobem do liczby studentów 1-go kursu fakultetu i oddziału prawnego, Karakozow pozostał do końca 1863 — 1864 roku naukowego, kiedy zdał egzamin na 2-gi kurs, a w skutek swej prośby z 29 września 1864 r. przeniósł się do uniwersytetu moskiewskiego.

Redakcja *Siew. Pocz.* otrzymała do ogłoszenia, następujące oświadczenie orenburskiego muftego, Chadzi Tiewkiejewa:

„W Nrze 48 *Birż. Wied.* było przedrukowane, że złoczyńca który targnął się na życie ubóstwanego

przez nas Monarchy, nosi nazwisko tatarskiego pochodzenia, *Karakozow*. Dalecy jesteśmy od tego, aby przypisywać autorowi tego badania nazwiska złoczyńcy, zamiar obrażenia tatarów, przejętych uwielbieniem i wiernością do przysięgi swemu Monarsze. Serdecznie ubolewamy, że nazwisko złoczyńcy, jest niby pochodzenia tatarskiego, ale zarazem szczerze cieszymy się, że nie jest on tatarzem."

* (Fabryka Hennigera et Comp.) W nr. 75 *Dzienn. Warsz.* wspominając o jednym z wyrobów poświadczających ciągle postęp fabryki platerowniczej z nowotnego srebra pod firmą p. Henniger et Comp. w Warszawie, nadmieniliśmy, że więcej interesujące o niej szczegóły później podać nie omieszkamy. Fabryka ta przeszedłszy od niejakiego czasu na wyłączną własność dwóch znakomitych specjalnych i zamożnych kupców ruskich 2-iej gildji pp. Mausz z Moskwy i Buch z St. Petersburga, postawioną została na stopie pierwszorzędnej w cesarstwie i królestwie zakładu. Fabryka platerowanego nowotnego srebra zaprowadzona przez p. Hennigera w Warszawie w r. 1830, była w swym czasie u nas pierwszą i jedyną. Pierwotnie w skromnych rozmiarach mieściła się ona w domu nr. 390 wprost saskiego placu; wkrótce atoli publiczność rozkupując różnorodne wyroby w fabryce Hennigera, dała jej wyższy popęd i rozszerzyła jej działalność; przeniesiona zaś w r. 1847 do obszernych budowli nabytej na swą własność posesji niegdy Ryxa, pod nr. 1,146 przy ulicy Żelaznej, tu dopiero zawrzała całem życiem fabrycznego rozwoju. Posiada ona tu ogromną gisernię o 6-u piecach, kuźnię, ślusarnię, stolarnię, dwa piece do gliowania, trzy stolowe walcownie długie po cali 30, grube w średnicy po cali 20, a tem samem największe w Warszawie; posiada nowego pomysłu płucznice do odpadków, które dawniej do Wisły odwożone być musiały, a dziś prądem wody z studni artezyjskiej w r. 1864 przez inżyniera Spornego urządzonej, na miejscu przepływające, dają z korca 50 fun. oszczędzonego metalu; zatrudnia kilka maszyn do szlifowania i polerowania, tokarnie, chyblarnie, 10 balansjerów, a między temi jeden olbrzymi do wyciskania tac, półmisków, talerzy i t. p. służący, rzadko gdzie za granicą w tych rozmiarach widziany, którego drąg górny 20 stóp długi waży 60 centnarów; maszynę do sztućców, która po spalaniu się podobnej w r. z. w fabryce księcia Leuchtenbergskiego w Petersburgu, pod względem wielkości jedyną jest nateraz w Cesarstwie i Królestwie, mogąc dziennie 200 tuzinów sztućców wyrabiać; aparat do ciągnięcia różnej grubości drutu, wentylatory i wiele innych. Wszystkie te przyrządy porusza machina parowa o sile 30 koni, z 3-ma kolosalnymi kołami po 32 stóp długości, zbudowana u Vejlerta w Berlinie. Prócz tego urządzone są w osobnych zabudowaniach laboratorium galwaniczne do srebrzenia i złocenia, polerowania zatrudniające 25 kobiet, grawiownia chemiczna, nie mówiąc już o składach sztanc i modeli, oraz materiałów surowych. Cały zakład położony w rozległym ogrodzie, w nader korzystnych pod względem higienicznym warunkach, oświetlany dniem szeregiem wielkich okien, z wielką dogodnością po obu stronach ścian równolegle rozmieszczonych, wieczorem sto kilkadziesiąt płomieni gazowych. Wyroby tej fabryki w najpiękniejszych i najnowszych fasonach, mają zbyt nie tylko tu w królestwie, lecz i w najodleglejszych guberniach cesarstwa, sięgając do środka wschodniej i południowej Azji, zwłaszcza przygotowując dla wyznawców islamizmu oryginalnej konstrukcji umywalnie i naczynia do napojów. Główne jej składy egzystują z powodzeniem w Petersburgu, Moskwie i w Warszawie przy placu teatralnym obok kościoła pp. kanoniczek. Ceny są bardzo umiarkowane, gdyż tuzin łyżeczek do kawy kosztuje tylko kop. 75, co może być miarą i do innych artykułów. Objekta zniszczone fabryka przyjmuje w 1/3 ceny pierwotnej. W r. z. 1865 potrzebowała ona miedzi spradowanej głównie z cesarstwa funtów 75,000, niklu szwedzkiego 7,000, cynku krajowego funtów 35,000, srebra funtów 200, złota dukatów 500.

Zasługuje także na szczególną wzmiankę pieczęto-witość pp. Mausz i Buch o pracowników ich fabryki, których liczba do 200 dochodzi; urządzili oni dla nich kasę wzajemnej pomocy:—każdy z czeladzi składa jak najchętniej do stowarzyszenia tygodniowo po kop. 15, zwyczajny robotnik po kop. 7 1/2; kasę tę hojnie nieraz zasilają szanowni właściciele zakładu; w razie choroby pracownicy stowarzyszeni są leczonymi kosztem kasy rzeczowej, otrzymują darmo pomoc lekarską i lekarstwa, i oprócz tego tygodniowe wsparcie, — chory czeladnik po rs. 2 kop. 25, robotnik po rs. 1 kop. 50; na przypadek zaś śmierci, żona lub rodzina pierwszego dostaje rs. 15, drugiego rs. 10.

Fabryka ta ciesząc się ustaloną wziętością i ufnością, ze strony kupujących w dokładność, trwałość i

rzeczywistą wartość swoich wyrobów, zaszczyconą została dwukrotnie medalami, tak za wystawę krajową w r. 1845, jako też i za wystawę moskiewską, w roku zeszłym.

* (Rejenci). Otrzymałmy następujący artykuł zawierający desiderata:

"W rozwinęciu artykułu 18 Najwyższego Ukazu z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku, komitet urządzający na 109 posiedzeniu swem, odbytem w d. 30 grudnia (11 stycznia) 1865/6 roku postanowił: aby zbycie i zastawy osad włościańskich odbywały się w formie urzędowej przed rejentami, którzy dawniej podobnych aktów przyjmować nie mieli prawa. Rozporządzenie to dobrośliwego rządu zasłoni bezwzględnie dobrodusznym włościan od nieszczęść, w jakie ci skutkiem nadużyć dawniejszych wójtów sporządzających umowy dotyczące osad wtrącani bywali i narażani na procesa.—Skutkiem wspomnianego postanowienia zwiększą się prawie w dwójnasób czynności rejentów okręgowych, którzy i dotychczas na urząd tak ważny będąc posuwani z niższych posad sądowych, bo nawet z kancelistów lub komorników, pod względem materialnym mieli daleko świetniejsze utrzymanie, aniżeli sędziowie trybunału.—Przy względzie zatem na zwiększone atrybucje rejentów i dla dogodności stron interesowanych, jakimi w wielkiej liczbie będą włościanie—byłoby zdaje się słusznem do rozleglejszych i ludniejszych okręgów sądowych zanominować po jednym jeszcze rejencie. Dla zaspokojenia interesantów od strat i procesów wynikających z niedołęznego sporządzania aktów notarialnych, sprawiedliwym byłoby, żeby na posady rejentów nawet okręgowych mianowani byli ci tylko, którzy posiadają prawne stopnie naukowe lub egzamina sądowe i aby ci z rejentów, którzy otrzymali nominacje z zastrzeżeniem złożenia egzaminu, bezwzględnie przystąpienie do takowego, pod utratą urzędu mieli sobie poleconem.—Zbawiennem byłoby wydanie ponownego rozporządzenia rejentom pod surową ich odpowiedzialnością, aby w kancelariach swoich na dependentów i świadków przy spisaniu aktów nie używali żydów pokątnych doradców.—Najwłaściwszem może byłoby, aby prezesi trybunałów, aplikantów kancelaryjnych, kolejno na pewien przeciąg czasu przeznaczali na dependentów rejentom, przez co ci aplikanci obok praktyki mieliby i godziwy dochód. X. X."

* (Kary). Wczorajsza *Gaz. Poln.* zamieszcza, według rozkazu Ober-policmajstra do policji wykonawczej, listę stałych i czasowych mieszkańców m. Warszawy, które za noszenie żaloby bez prawnej na to zasady i pozwolenia, skazane zostały na kary pieniężne.

* (Wypadki). W dniu wczorajszym po południu wydobyto z rzeki Wisły wprost ulicy Rybaki, płynące zwłoki człowieka, który jak z dowodów przy nim znalezionych wnosić należy, nazywał się Feliks Kosiński, dymisjonowany żołnierz 3-iej parkowej artyleryjskiej brygady.—W tymże dniu, w fabryce nowego srebra Norbliua, przy ulicy Chłodnej, Gustaw Otto robotnik, pracujący w tejże fabryce, lat 25 wieku liczący, nastawiając maszynę porwany został kołem za rękaw lewej ręki tak gwałtownie, iż niezdażywszy usunąć się, taż ręka urwaną mu została.

* Nr. 7 Tygodnika *Israelita* wyszedł z druku i zawiera:—Wykład religijny w zakładach naukowych.—Rozdział z Monteskjusza de l'Esprit des Loix i Rabiniczna agada, p. I. Rozenblatt (dok).—O żydach matematykach, p. G. J. Lichtenfeld.—Korespondencja.—Hiszpania i Jerozolima, p. S. P. (d. c.)

* (Starozakonni w Krakowie). *Czas* mówiąc o procesji Bożego Ciała na przedmieściu Kazimierzu, robi następującą uwagę: "Z dawnej obszernej i ludnej parafji Bożego Ciała, pozostała szczupła garstka, gdyż chrześcijanie coraz więcej usuwać się byli zmuszeni z tej części Kazimierza, która jak i inne części tego przedmieścia zamieszkałą jest dziś niemal wyłącznie przez starozakonnych, rosnących w ludność w daleko wyższym stosunku niż chrześcijanie."

* (Oświadczenia Austrii i Prus). *Frankfurt nad. M.*, 1-go czerwca. Dzisiejsze posiedzenie sejmu związkowego przedstawiało obfity i ważny materiał do rozpraw. Przedewszystkiem złożone zostały oświadczenia, do których uchwała Związku z 24-go maja wezwała rządy, które uzbroiły się. Oświadczenie Austrii brzmi w dosłownym prawie wyborze jak następuje: "Austria może ze spokojną samowiedzą rzucić okiem na stałe usiłowania załatwienia kwestji księstw nadelbańskich w porozumieniu z Prusami; cesarz zaszedł w swych ustępstwach tak daleko, jak tylko pozwalały na to godność Austrii i prawa związku niemieckiego. Prusy postawiły nieusprawiedliwione żądania i okazały, w coraz bardziej wzrastającym stopniu, skłonność do bezwzględnego

i gwałtownego urzeczywistnienia takowych. Zagroziwszy po pokoju wiedeńskim, iż zmuszą wojska związkowe do opuszczenia Holsztynji, Prusy traktowały następnie kwestję księstw względem Austrii jako własną kwestję i oparły się przytem na pomocy zagranicznych nieprzyjaciół cesarstwa. Już za czasów traktatu gasteńskiego wyszła na jaw ta dążność i wznowiła się następnie, gdy Austria nie chciała rządzić Holsztynją podług rozkazów polityki aneksyjnej. Austria, jako z dwóch stron zagrożona, przedsięwzięła środki obrony. Zbyteczną byłaby wzmianka o środkach militarnych od strony Włoch; Austria gotowa jest cofnąć wojska wystawione przeciw Prusom, jak skoro nie będzie miała powodu obawiania się ataku ani na swe własne kraje, ani na posiadłości swych sprzymierzeńców związkowych, i jak skoro darą jej będzie gwarancja przeciw ponowieniu się niebezpieczeństwa wojny. Zależy na tem, tak dla Niemiec jak i dla Austrii, ażeby w Niemczech rządzili nie przemoc, lecz prawo i traktaty, i ażeby Prusy także, jakkolwiek są mocarstwem europejskiem, szanowały pokój i uchwały związku, tudzież ażeby kwestja szlezwicko-holsztyńska rozwiązana została nie podług rozstrzeżeń jednostronnych, lecz stosownie do prawa związkowego i krajowego. Powołując się na oświadczenia z 24-go sierpnia 1865, w których Austria i Prusy przyrzekły dać objaśnienia co do rezultatów ich narad, poseł prezydjalny oświadcza: że usiłowania Austrii we względzie zgodnego z interesami Związku rozwiązania kwestji księstw w porozumieniu z Prusami, pozostały bez skutku, i że z tego powodu rząd cesarski oddaje wszelkie dalsze w tym względzie rozstrzygnięcie pod uchwały Związku, do których Austria zastosuje się. Namiestnik cesarski w Holsztynji został już upoważniony do zwołania stanów holsztyńskich, ażeby zapewnić słuszny wpływ życzeniom i poglądom prawnym kraju, które mają być uważane jako legalny czynnik w rozwiązaniu kwestji".—Oświadczenia złożone przez Prusy, są następującej osnowy: "Rząd królewski oświadczył niejednokrotnie, że uruchomienie jego sił zbrojnych, spowodowane zostało jedynie poprzedniemi uzbrojeniami Austrii, do których przyłączyły się niebawem uzbrojenia Saksonji. Prusy ujrzały, że zagrożone są ich granice, a nawet, z powodu warunków jeograficznych tych ostatnich, sama ich stolica; zapytania zaś skierowane do sprzymierzeńców związkowych, przekonały Prusy, że dla swej obrony muszą polegać na swych własnych siłach. Oświadczenia te obejmują już wskazówkę warunku, pod jakim Prusy mogą wrócić do stopy pokojowej. Środki przedsięwzięte dla własnego bezpieczeństwa mogą być cofnięte, jak skoro zniknie powód, który je wywołał. Rząd królewski powiedział już to samo w swej depeszy z 21-go maja, przesłanej do Wiednia, przyczem oświadczył się z zupełną gotowością do rozbrojenia się, jak skoro warunkowi takiemu stanie się zadosyć. Rząd królewski sądził jeszcze wówczas, że może być pewnym takiego sposobu myślenia ze strony Austrii, zwłaszcza, że wstrzymane tam były środki do dalszych uzbrojeń. Lecz zawiódł się on w swych nadziejach; wzrastające nieustannie uzbrojenia Austrii, łącznie z niepokojącym oświadczeniem rządu królewsko-saskiego z 29-go kwietnia, zmusiły go do nadania większych rozmiarów swym własnym uzbrojeniom. Lecz charakter obronny tych ostatnich, nie zmienił się przez to. Rząd królewski oświadcza się i dziś w obec zgromadzenia związkowego, z gotowością powrotu do stopy pokojowej, jak skoro Związek nakłoni Austrię i Saksonję do cofnięcia ich uzbrojeń, zagrożających pokojowi, i da rządowi królewskiemu rękojmię przeciw ponowieniu się podobnego naruszenia pokoju związkowego. Jeżeli Związek nie jest w stanie dać podobnych rękojmi, i jeżeli członkowie jego odmówią zaprowadzenia reform, zdolnych zapobiedz powtórzeniu się smutnych okoliczności chwili obecnej, w takim razie rząd królewski będzie musiał wyprować ztąd wniosek, że Związek, w jego teraźniejszym kształcie, nie może podołać swemu zadaniu i nie wywiązuje się ze swych najpierwszych obowiązków, i przyjmie to prawne przekonanie za podstawę swych dalszych postanowień." Co do złożonego dziś oświadczenia austriackiego, rząd królewski czyni stanowcze i formalne zastrzeżenia przeciw przedstawieniu układów prowadzonych pomiędzy Austrią i Prusami, tak we względzie faktów, jak i wyprowadzanych z nich domniemywań. Rząd królewski wytrwał stałe do chwili obecnej na stanowisku, na jakim stanął w kwestji szlezwicko-holsztyńskiej, i czął do zaspokojenia uczynienia wymaganiom i słusznym interesom Prus, jedynie w mierze praw zyskanych przez niego z mocy traktatów, przyczem nie dążył nigdy do gwałtownego osiągnięcia swych celów, i musi powtórzyć z naciskiem, że powód do teraźniejszego zawikłania dały, nie kwestja szlezwicko-holsztyńska, lecz jedy-

nie przedsięwzięte na granicy pruskiej, ze strony Austrii i Saksonji, również nieusprawiedliwione jak i groźne uzbrojenia. (Nordd. A. Z.)

* (Fenienizm). Z powodu, że Stephens na ostatnim meetingu w Nowym-Jorku, zaręczał iż potrafi wystawić przeciw Anglii armję z 200,000 ludzi, aby mu tylko dano pieniędzy, Times zwraca go na pole rzeczywistości, z delikatną ironją wymierzoną do spiskowców wszystkich krajów:

„Nie powinniśmy”, powiada on, być zbyt surowymi dla nieszczęśliwego head-centre. Bardzo być może, iż nie oszukuje on innych, nie będąc sam oszukanym. Reprezentuje on, jak sam naiwnie przyznaje, sprzyśnięcie; według własnych jego zeznań, oddychał i żył podczas 7-u ostatnich lat w atmosferze tego sprzyśnięcia. W tych podziemnych knowaniach spisków i udawaniu, utracił słusne ocenie rzeczywiście. Jego rachuby, na szczęście dla niego samego, nigdy nie wyszły po za sferę papieru. Swe listy sprzyśniętych otrzymał z ręki jednego spółnika, a rachunek pik z ręki drugiego. Ponieważ jego ludzie i broń nigdy nie ukazyli się na świetle dziennym, wyobraźnia jego miała zupełną swobodę w rachubach. Powiedział że w jego armji są oficerowie, którzy walczyli proch i widzieli rzeczywistą wojnę. Jeżeli tak jest, powinni mu być powiedzieć co kosztuje armja czynna z 200,000 ludzi, co potrzeba aby ją uzbroić, wyżywić i wprowadzić w ruch. Wszystkie teraźniejsze dzienniki przekonają go na wielkie zmartwienie publiczności, że wszystkie pociągi na kolejach żelaznych lombardzkiej i austriackiej są zmonopolizowane przez władzę wojskową, oznajmiają go ile potrzeba było rachub, aby silna organizacja Austrii i Prus była w stanie spełnić w ciągu miesiąca to, co przewódca fenienów mógłby, jak sobie wyobraża, spełnić w ciągu jednego dnia, prostem kiwnięciem palca.

Finanse fenienizmu są także bardzo drażliwym przedmiotem. Może p. Stephens ma czyste ręce; w każdym razie mówi tak śmiało jakby tak było rzeczywistością, lecz bilans organizacji jest bardzo podejrzany dokumentem. Nigdy nie miała ona tyle w swych kasach, aby mogła trzymać w polu przez 12 miesięcy bataljon piechoty, lecz wszystkie fundusze, jakie w niej były, bardzo tajemniczo zostały wydane.

Mahonny, przyjaciel i klient Stephensa miał w początku roku w swem posiadaniu 42,000 funt. szterl. Z tego skarb, dostateczny według Stephensa do zdobycia Irlandji, 35,000 zostały wydane na ogólne dzieło organizacji, chociaż nikt nie może powiedzieć, jacy ludzie byli organizatorami i co zrobili z temi pieniędzmi. Wszelako miała miejsce istotna wyprawa przeciwko angielskim posiadłościom w Ameryce, a wyprawa ta, chociaż nie dano ani jednego strzału karabinowego, ani też nie wydobyto pałasza z pochwy, kosztowała 5,200 funt. szterl.

Wydatki prywatne prezydenta w urzędowej rezydencji, wyniosły, jak się zdaje, 1,400 f. st. w pierwszych czterech miesiącach roku, czyli po 350 f. st. na miesiąc, co stanowi więcej niż trzecią część sumy uważanej przez p. Stephensa za potrzebne na utrzymanie 200,000 ludzi w polu. Wydatki te zupełnie wycieńczyły kasę fenienów, i wistocie dowiadujemy się że fundusze stowarzyszenia wynoszą obecnie 92 funt. szterl. Sam p. Stephens z tem nie bardzo będzie mógł prowadzić wojnę i dobrzeby zrobił gdyby zaniechał swego zamiaru. Powiedział on że fenienizm jest tylko kwestją pieniężną. Jeżeli tak jest, sądzymy że kwestja jest dostatecznie objaśniona.

Telegramy

Paryż, 5-go czerwca. Monitor pisze: Odpowiedź Austrii zawiera zastrzeżenia wymagające zbadania przed zebraniem się konferencji, które przez to o kilka dni się opóźni. — *Constitutionnel* powiada: Austriacka odpowiedź tego jest rodzaju, iż znacznie utrudnia załatwienie sporu.

Berlin, 5-go czerwca. N. Preus. Z. i Nordd. A. Z. utrzymują, że nadzieje pokojowe zmniejszyły się z powodu postawy Austrii.

Uzbrojenia.

* Wiadomości z Włoch nie jeszcze dotąd nie mówią o koncentracji wojsk; ze wszystkiego atoli okazuje się, że uzbrojenia, zwłaszcza zaś ćwiczenie ochotników w sztuce wojennej, trwają ciągle z niezmo-

dowaną gorliwością, i że Włochy nie gniewają się bynajmniej z powodu zwłoki w rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich, spowodowanej konferencją, albowiem będą miały czas do należytego ośwojenia z bronią młodych ludzi stojących pod bronią. (Nordd. A. Z.)

* *Gorzelice (Görlitz), 29 maja.* Według wiadomości z nad granicy czeskiej, huzarzy austriaccy nie tylko przybyli do Friedlandu, ale posunęli także swoje posterunki aż ku granicy. Można być pewnym, że obecnie austriackie i pruskie wojska patrzą tam na siebie oko w oko, gdyż bezwątpienia i Prusy chwyciły się środków zabezpieczających granicę przed niespodziewanym napadem. (Patr. Z.)

Anglia.

* (Konferencja). Prasa angielska mówi o wątpliwym skutku konferencji; dzienniki angielskie uważają jako jedyny środek rozwiązania kwestji, wynagrodzenia pieniężne, który to sposób zapatrywania się charakteryzuje wybornie teraźniejszy system w Anglii. *Times* powiada, że pieniądze są zużytem, lecz dobrem i uczciwym wynagrodzeniem tak za terytorja jak i za inne rzeczy, i że przyjęcie przez Austrię podobnej kompensaty, dowiodłoby więcej zdrowego rozsądku, niż dążność do rozciągnięcia swego panowania nad nowym niezadowolonym ludem. Też zdania jest *Daily News*, który uważa odstąpienie Wenecji za niezbędne i nadmieniam, że nie ma żadnego powodu do mniemania, że proste wynagrodzenie pieniężne jest niedostateczne, zwłaszcza zważywszy tę okoliczność, że Wenecja jest dla Austrii jedynie żywiołem jej słabości. Ciekawi jesteśmy wiedzieć, jak ci dziwni politycy myślą o tem, co się stanie, co będzie wtedy, gdy które mocarstwo sprzeda jedną po drugiej wszystkie swoje prowincje i kto zabierze wówczas pieniądze. W każdym razie panowie publicyści z tamtej strony kanalu muszą mieć swój odrębny sposób zapatrywania się na państwo. (Nordd. A. Z.)

* (Bil reformy). W parlamencie angielskim stronnictwa sposobią się do dalszej walki w kwestji bilu reformy. Wiadomo, że gabinet poniósł kilka dni temu porażkę w tej kwestji, lecz pomimo to nie uważa siebie wcale za zwyciężonego. Tymczasem główny atak sposobi się na rozprawę nad poprawką kapitana Haytera, dyssydenckiego liberalisty. Poprawka ta oświadcza się stanowczo przeciw bilowi dotyczącemu podziału okręgów wyborczych, i torysowie postanowili popierać tę poprawkę. Konserwatyści poprą także poprawkę p. Clay'a, zredagowaną w duchu ze wszelkich miar radykalnych i wymagającą prawa brania udziału w wyborach dla każdego anglika, mającego 21 lat wieku i umiającego czytać, pisać i rachować. (Tum. ze.)

* (Poseł chilijski). Pisma angielskie doniosły, że poseł chilijski w Londynie zażądał swych paszportów, gazety zaś hiszpańskie utrzymywały, że dyplomata ten został przez rząd swój zganiony i odwołany. *Temps* przeciwnie twierdzi, że wyjazd posła chilijskiego jest skutkiem ogólnego środka, przedsięwziętego przez rząd chilijski, w Lima bowiem postanowiono zwinąć poselstwa chilijskie w Londynie, Paryżu i Nowym-Jorku. W każdym razie odwołanie posłów w takiej nawet formie, byłoby oznaką niezadowolnienia rzeczypospolitej chilijskiej z biernej postawy eskadry angielskiej, francuskiej i północno-amerykańskiej podczas bombardowania Valparaiso. (Nordd. A. Z.)

Austria.

* (Sprawa kongresu). *Wiedeń, 1 czerwca. O. D. Post* sądzi, że sprawa włoska przyczyni się do spełnienia na niczem konferencji. *N. Fr. Presse* jest tego zdania, że konferencja powiększy tylko ogólne zamieszanie i wyprowadzi na jaw jeszcze większe nieporozumienie i nieprzyjaźń. *Debatte* pisze, że Austria posle swojego pełnomocnika na konferencję jedynie dla dowiedzenia miłości pokoju. Uczyni ona to z zadowoleniem całej Europy, z gorącym współczuciem tych, którzy pragną utrzymać pokój i widzieć zwycięzką przewagę prawa. Austria nie może działać wbrew polityki innych mocarstw, a zatem prawdopodobnie konferencja dojdzie do pomyślnego rezultatu. (Wien. Abp.)

Francja.

* (Broszura o kongresie). *Paryż, 31 maja.* Wyjść ma na widok publiczny broszura o kongresie, w której autor powtarza wynurzone niedawno w *Pays* idee kompensacji. Idee te przypisują osobistym zapatrywaniom p. Persigny. Rząd zaś ma być dalekim od podobnych myśli. (Wien. Abp.)

* (Oświadczenia ministra). Na posiedzeniu ciała prawodawczego, odbytem w d. 30-m maja, p. Rouher odpowiadając p. Juluszowi Favre złożył dwie ważne deklaracje, a mianowicie: 1) że rząd wszedł w układy z Anglią dla zawarcia traktatu ekstradycji, i że ma zamiar dopiero za sześć miesięcy wy-

powiedzieć ów traktat, ażeby przez ten czas obydwa mocarstwa mogły rozważyć go z całą dokładnością; 2) że rząd zajmuje się pilnie kwestją rewizji procesów kryminalnych, przychem minister dodał, że na przyszłych posiedzeniach ciała prawodawczego rząd złoży projekt do prawa w tym przedmiocie pod rozprawę izby. (La Fr.)

* (Ciało prawodawcze) przyjęło 31-go z. m., większością 212 głosów przeciw 25, projekt do prawa o przestępstwach i przekroczeniach popełnionych przez francuzów zagranicą. Poprzedniego dnia, przy rozpoczęciu rozpraw, przeciw projektowi powyższemu powstawali mocno pp. Picard, Ollivier i Favre; lecz pp. Nogent Saint-Laurens, Lubonis i wice-prezes rady stanu Parieu, wystąpili jako gorliwi jego obrońcy. (Nordd. A. Z.)

Grecja.

* (Odzjazd króla). Król grecki wyjeżdża w tym tygodniu do Korfu. Spotka on się tam z swoim bratem księciem następcą tronu duńskiego, który towarzyszyć mu będzie potem z powrotem do Aten. (La Fr.)

Prusy.

* (Hr. Bismarck) waha się, jak powiadają, udać się do Paryża na konferencję, z obawy ażeby wpływy przeciwnie jego polityce, które są dość znaczne w otoczeniu króla Wilhelma, nie skorzystały z jego nieobecności dla zaszkodzenia mu i spowodowania jego upadku. (Nord.)

Turcja.

* (Kongres. — Haracz. — Cholera). *Konstantynopol, 31 maja.* Powiadają, że w razie zgromadzenia się kongresu, Fuad-pasza będzie reprezentował wysoką Portę. — Zwiększenie haraczu egipskiego oznaczone zostało stanowczo na 350,000 piastrow. — Według wiadomości z Aleksandrii, otrzymano tam przez Suez zawiadomienie urzędowe, że cholera wybuchła pomiędzy pielgrzymami wracającymi z Mekki. Pomiedzy Bicką i Mekką, panuje wielka śmiertelność wśród żołnierzy egipskich. (Nord.)

Włochy.

* (Konferencja). *Florence, 1 czerwca.* *Nazione* wynurza przekonanie, że rząd włoski, w swej odpowiedzi na zaproszenie na konferencję, unikać będzie podnoszenia kwestji spornych, ażeby nie wpłynąć na opóźnienie otwarcia konferencji.

* (Bandytyzm). Według korespondencji z Neapolu, pomiędzy bandami Guerra, Fuoco, Pall i Ciccone a gwardją narodową z Mignano przyjdzie miało w d. 19 maja w bliskości granicy rzymskiej do krwawego starcia. Kilku bandytów ubito i dwóch jeńców uwolniono; obydwa oni mieli po jednym uchu urniętem. (La Fr.)

* (Aresztowania). Dzienniki neapolitańskie donoszą, że w tem mieście odbyły się liczne aresztowania przestępców politycznych, między innemi aresztowano p. Cognetti dyrektora dziennika *Il Conciliatore*. (La Fr.)

Korespondencje Dziennika Warszawskiego.

Konin. W dniu 14 (26) kwietnia, we wsi Stara Wieś Rychwały, spalił się wiatrak wartości rs. 1,000. Z wyprowadzonego śledztwa okazało, że się pożar powstał z podpalenia.

Leczyca. W dniu 23 kwietnia (5 maja), w kolonji Kwiłno, z niewiadomej przyczyny spalił się dom, stodoła, trzy krowy i narzędzia rolnicze.

Rawa. W dniu 23 kwietnia (5 maja), we wsi Byszewach, nadzwyczajna burza zniszczyła wszelkie zasiewy ozime i jare, a także zniszczyła mosty i uszkodziła drogi.

Grójec. W dniu 5 (17) maja, w m. Warce, spalił się dom z zabudowaniami gospodarczymi na rs. 1,380 otaksowanymi.

Krzepice. W dniu 30 kwietnia (12 maja), w mieście Krzepicach, spaliło się z niewiadomej przyczyny, 24 domów mieszkalnych, 20 stodoł ze zbożem, a oprócz tego dla przeszkodzenia szerzeniu się ognia, rozebrano 15 domów.

Opoczno. W dniu 16 (28) kwietnia, w m. Szydłowcu, spaliła się stodoła własnością szpitala ś-go Ducha w Szydłowcu będąca.

Wąsosz. Niedawno przybyła na kurację do szczuczynskiego szpitalu starozakonna Fajga Smolińska, która przed śmiercią oznajmiła, że pragnie być pochowaną w własnym ubraniu znajdującem się w jej mieszkaniu, od którego wręczyła klucz w obec otaczających ją kobiet. Rabin ze Szczuczyna wzięszy klucz udał się do Wąsosza i znalazłszy w mieszkaniu wspomnianej Smolińskiej kuferek, przyniósł takowy Smolińskiej, po otworzeniu którego znaleziono niewczesne dziecko. Z wyprowadzonego śledztwa oka-

zało się, że matką tego dziecięcia była Fajga Smolinska. — **Lublin.** W dniu 18 (30) kwietnia, we wsi Płoski, pies wściekły pokaleczył dziewięcioro ludzi. — **Augustów.** W dniu 27 kwietnia (8 maja), we wsi Wólce Rozorowej, spalił się dom, jak się zdaje, skutkiem rozmyślnego podpalenia.

Kalwaria. W dniu 30 kwietnia (11 maja), na folwarku Tadziki, własnością p. Gejsztora będącym, w skutek rozmyślnego podłożenia ognia, spaliły się zabudowania na rs. 1,360 otaksowane.

Sejny. W dniu 28 kwietnia (10 maja), na folwarku Gniczyn, spalił się wiatrak, skutkiem rozmyślnego podłożenia ognia.

Łozdzieje. W dniu 24 kwietnia (6 maja), podczas rewizji w mieszkaniu Awasieja Dona, znaleziono w łóżku tegoż ludzka czaszkę, którą żona Dona rozbiła w kawałki.

Częstochowa, 2 czerwca.

Teatr.

Ponieważ państwo Raszwowsy z Krakowa, występowali już na tutejszej scenie kilka razy, obowiązkiem naszym jest wspomnieć cokolwiek o ich grze.

W komedji p. t. Adam i Ewa, ciż artyści grając tytułowe role, wywiązali się z nich wybornie; powierchowność p. Raszwowskiej bardzo jest zajmującą na scenie, głosik w śpiewie czysty, choć nieco słaby; w roli Dzwonkiewicza p. Raszwowski również był dobrym, rozogniony grą doskonale tańczył polkę, a nawet na żądanie musiał powtarzać; lecz za to rola Rewizorczyka wcale nie przypadała do składu roli p. Raszwowskiego, bo ani głos, ani powierzchowność tego artysty nie przekonywały nas, że widzieliśmy Antosia Rewizorczyka, tego brylanta górali i bandytów-oprysków. P. Okoński dając na swój benefis dnia 31-go z. m. Karpackich Górali, nad tem nie zastanowił się, iż brak miejsca na przedstawienie takiej sztuki; myślnie wprowadził widzieli górali, oprysków i Karpaty, ale tylko na afiszu wydrukowane... na scenie zaś, to tylko było sponiewieranie sztuki i nic więcej. Pytamy się, dla czego koniecznie dawać było Karpackich Górali? wszakże mamy tyle małych komedji i to nowych. Nie można nic zarzucić, że p. Okońska wysoko podniosła grą swoją Karpackich Górali, oddając rolę Marty z wysokim i zaszczytnym pojęciem. P. Raszwowska rolę Praksedy wypowiadała dobrze, scena oblakania najlepiej była oddana, ubiór biednej góralki nieco był za modny. Mandatarjusz wypił piwa nad życzenie autora sztuki; w reszcie roli, dość trafnie pojął p. Perchorowicz ten charakter. Prokop był Prokopem, już to można przyznać, że p. Cybulski posiada wysokie zdolności do sceny, dla czego tylko p. Cybulski nie zaskaw zaraz wychodzić przed publiczność, kiedy zostaje od niej przywoływany? P. Drozdowska pokazała nam się w paru ważnych rolach, i już o nas zapomnieli, kiedy my jej gry zapomnieć nie możemy. Tudliński rolę żydów tylko powinien grywać, bo do innych nie ma najmniejszego daru. Oświetlenia w teatrze już jest więcej, lecz siffera jak słyhać, tak słyhać okropnie.

Paryż, 29 maja.

Wiadomości z Włoch. — Co porabiają nasi emigranci? — Stansfield, Dąbrowski, Bosak. — Proklamacja rewolucyjna. — Przyjęcie u księżny Matyldy. — Koń Ceylon.

Listy z Włoch donoszą, że wojna wybuchnie 5-go czerwca, która to data ma być niezmienna. Faktem jest niezawodnym, że nie wierzą w powodzenie konferencji. Powołano znowu do szkoły wojskowej w Turynie 300 młodych ludzi, którzy zostaną przyjęci po złożeniu „łatwego” egzaminu, jak powiada odezw ministerjalna. We Włoszech panuje powszechne przekonanie, że jak skoro rozpoczną się kroki nieprzyjacielskie pomiędzy Austrią i Włochami, na Adriatyk posłana zostanie eskadra pancerna francuzka dla dywersji i dla udzielenia opieki poddanym francuzkim. Eskadra angielska ma także odpłynąć z Malty i stać na obserwacji w pobliżu wysp jońskich.

Generał Türr udał się na wyspę Kaprę, a Menotti Garibaldi do Florencji. W salonach paryżskich stawiają zakłady jeden przeciw dziesięciu, że hr. Bismarck nie opuści Berlina dla wzięcia udziału w konferencji. Nie ulega wątpliwości, że książę Górczakow i hr. Clarendon przybędą do Paryża.

P. Le Noir, korespondent *Monitora*, posłany został do Włoch, żądając pisać korespondencje z placu boju. Dowodzi to, że tutejsze sfery rządowe nie wierzą w pokój.

Cóż porabiają nasi emigranci? Idąc za radą Stansfielda, przyjaciela Mazziniego, spieszą oni opuścić Londyn dla zaciągnięcia się do band garibaldyjskich. Stansfield utworzył już komitet specjalny, mający na celu posyłanie tych ludzi do Włoch, i zebrał już 700

fun. ster. na kosztą podróży. Z drugiej strony emigranci polscy, zachęceni przez Dąbrowskiego i Bosaka, opuszczają Paryż i udają się w tymże celu do Włoch, i rzecz dziwna, pieniądze tak mazzinistów jak i księży oratorjanów służą na kosztą ich podróży. Biedni ludzie, co poczną oni we Włoszech? Czy udają się oni tam dla tego, ażeby poledz. Co zyskają oni na tem, że dadzą się pozabijać za włosów? Czy Włochy zapewnią po 20,000 franków dochodu dla tych, którzy pozostaną przy życiu? Nie, zostaną oni usunięci na bok, i na tem koniec. Lepiej byłoby dla nich wrócić do kraju, zabrać się do pracy i zrobić rozbrat z polityką i wojną, które nie są ich rzeczą.

Przewodcy emigracji pokazują tu proklamację jakiegoś niby komitetu rewolucyjnego, ustanowionego jakoby we Lwowie. W proklamacji tej, podpisanej E. K. D. T. R. O. P., powiedziano, że galicjanie nie powinni zaciągać się do szwadronów hr. Starzeńskiego, i że zabrania się im dawać konie i pieniądze na organizowanie tego legjonu. Co za brak rozsądku! E. K. D. T. R. O. P. roszcza pretensje do wzbronienia galicjanom, ażeby robili co się im spodoba! Zasluguje na uwagę ta okoliczność, że proklamacja pomieniona datowana jest we Lwowie 20 maja, lecz emigranci tutejsi mieli już ją w ręku 19-go!.. Zawsze mistyfikacja! Proklamacja ta jest niezawodnie pochodzenia paryżskiego; przepraszam wielkiego mistrza socjalistopatii, że rzucam takie podejrzenie.

W zesłaniu niedzielę miało miejsce u księżny Matyldy ostatnie w tym sezonie przyjęcie; księżna Matylda przedstawiała wszystkich swych gości. Jej Cesarzowej Wysokości Wielkiej Księżnie Marji Mikołajewnej. Na wieczorze tym znajdowali się baron Budberg, hr. Goltz i komandor Nigra, lecz zauważano nieobecność księcia Metternicha.

Na ostatnich wyścigach, zwycięstwo odniósł koń angielski Ceylon. Jest on własnością księcia de Beaufort, który uzyskał nagrodę 100,000 franków, a obok tego przeszły utwór sztuki, ofiarowany przez cesarza, i około 500,000 franków pochodzących z zakładów.

Kwestja naddunajska.

Jour. de St. Pet. w N. 109 podaje następujący artykuł:

„Tajemne przedsięwzięcie księcia Karola hohenzolerskiego, który miał odważyć w obecnej chwili wyrwać się z szeregów armij pruskiej, gdzie miał zaszczyt służenia, aby dać się osadzić na tronie w Bukareszcie przez garstkę rewolucjonistów włoskich i zagranicznych, wbrew formalnemu tekstowi traktatów i ostatnim postanowieniom konferencji europejskiej, poddało dziennikowi *Jour. des Déb.* uwagi i komentarze, świadczące, że za naszych czasów, najpoważniejsze organa prasy nie wahają się poświęcić prawdę, przyzwyczajając, a nawet pewną loikę, interesowi spraw przez nie podtrzymywanych.

Stwierdziwszy zapał wywołany przez mowę francuzką, księcia hohenzolerskiego, *Jour. des Déb.* wspomina o indygenacie młodo-włoskim niedawno nadanym ojcu nowoprzybyłego, za pomocą jednogłośnie uchwały zgromadzenia prawodawczego. Z tego wnosi on, że „warunki wymagane przez artykuł 13, są w ten sposób spełnione, może cokolwiek po żydowsku”, lecz „ponieważ wypadek nadania indygenatu nie był przewidziany przez konwencję, przeto rumunie są „w swem prawie.”

Już przytoczyliśmy czytelnikom tekst tego 13-go artykułu, którego żydowskie tłumaczenie, stanowi prawo, według *Jour. des Déb.* Powtarzamy ten artykuł jeszcze raz, aby zdrowy rozsądek publiczny, z dokumentem w ręku, miał możność szybko i dobrze ocenić, więcej niż żydowskie w istocie rozumowanie.

Wybieralny jest na hospodara każdy, kto mając 35 lat wieku, i będąc synem ojca urodzonego młoda-wianina lub wołocha, może dowieść posiadanie dochodu ziemskiego 3,000 dukatów, aby tylko pełnił urząd publiczny przez lat dziesięć, lub należał do „zgromadzeń.”

Tekst tego artykułu jest tak formalny, jak tylko być może. Naturalizacja księcia hohenzolerskiego ojca, nie nadaje synowi żadnego z przymiotów wymaganych dla wszelkiej prawnej kandydatury. W Stanach Zjednoczonych naprzykład, naturalizacja nie daje cudzoziemcowi prawa do wybieralności na prezydenta, prawa wyraźnie zastrzeżonego, dla urodzonych obywateli amerykańskich.

Duch prawa niemniej jest stanowczy, rzeczywisty. W celu wyraźnie przyznany i zapisany w protokole usunięcia możliwości wszelkiej kandydatury zagranicznego księcia, został przyjęty 13 ty artykuł konwencji z 19-go sierpnia 1858 r. Roszczenie wyminienia tak wyraźnego prawa za pomocą tak mizernego wykrętu,

jest łączeniem do pogardy prawa, pogardy przyzwyczajności, bo nie można bronić tego założenia bez zdradzenia wyraźnego zamiaru igrania z najważniejszymi rzeczami.

Wszelako podobne postępowanie, znajduje zupełną sympatię w *Jour. des Déb.* i w następujących słowach odzywa się ten dziennik w tym względzie:

„Przez podobną subtelność, przed dziesięć lat, rumuni zdołali urzeczywistnić zjednoczenie młodo-włoskie, i drugi to już raz, zdarza im się walczyć zrzeczością z dyplomacją i pokonywać ją na własnym jej polu, własną jej bronią.

Nie wiemy dokładnie, z jaką to dyplomacją rumuni walczyli lub współzawodniczyli w zrzeczości od dziesięciu lat; niezawodnie *Jour. des Déb.* nie ma prawa mówienia tego o dyplomacji ruskiej.

Na jego intencję przypominamy dokument podany do wiadomości publicznej, świadczący, że gabinet petersburski wcale się nie łudził co do „subtelności” młodo-włoskiej; że nie zaniedbał dla uprzedzenia zgubnych następstw i zrzucenia z siebie odpowiedzialności.

„Europa”, pisał książę Górczakow w 1861 r. do sprawującego interesa Rosji w Paryżu, „zrzekałaby się, według nas, zbiorowej kontroli, jaka jej przynależy, gdyby pozwoliła spełnić się, bez zbadania, wypadkowi, rozwalającemu do szczytów dzieło, które jakkolwiek niedokładne, niemniej było przez nią wypracowane i opatrzone jej poręczeniem... Rząd francuzki, jak nam się zdaje, podlega w tej sprawie wyłączeniu przejęcia się, mianowicie, nadania jakiegokolwiek załatwienia podjętym kwestjom... Niepewne położenie Europy, zdaje się czynić mu pożądanem to załatwienie w duchu bezzwłocznego zadowolenia wyrażonych życzeń... Nie możemy przystać na podobny system polityczny. Niezależnie od względów godności, które zdają się nam być dotkniętymi w tej kwestji, a które są nam wspólne z innymi wielkimi mocarstwami europejskimi, Rosja graniczy z księstwami. Bezpośrednio jest interesowana, aby ustanowione względem nich załatwienie, było uzasadnione na stałych podstawach, i aby pośpieszne postanowienia i nieroztropne zachęty, nie uwieczniły tam bezładu i bezładu, pod pozorem odroczenia trudności, które się mogą tylko powiększyć. (Depesza ks. Górczakowa do p. d'Oubril z 6 sierpnia 1861 r.)

Tę same „względy i pragnienia kierują obecną polityką Rosji. Cel, do jakiego dąży w księstwach naddunajskich jest niezmienny. Przedmiotem jego jest pomyślność i spokojny rozwój kraju sąsiedniego, i to drogą prawną traktatów i zobowiązań międzynarodowych, który usiłuje i będzie usiłowała osiągnąć.

Jour. des Déb. zatem popełnia umyślne skażenie prawdy, podejmując potwarz, odpartą nawet przez włoskich terrorystów, kiedy utrzymuje, że „Rosja podnieciła ostatnie rozruchy w Jassach, i że pilno jej wywołać pierwszy nadarżający się pozór do „wkroczenia ze swymi wojskami do księstw.”

Wychodząc z tak fałszywego założenia, dziennik wspomniany dochodzi do wniosków najobraźliwszych dla tureckich mężów stanu, których oskarża, używając wyrażenia parlamentarnego czynnie, jeżeli nie pod względem formy, o „pozwolenie płatania się (en-guirlander) przez dyplomatów ruskich i chęć podania im kluczy od Konstantynopola na srebrnej „tacy.”

Zapewniamy naszych czytelników, że te komiczne pospoliczki znajdują się nie w *Charivari*, ale w szpaltach tak poważnego i renomowanego organu, jak *Jour. des Déb.*

Czy można się potem dziwić, jeżeli dziennik posuwa się do oświadczenia dalej, że „wola Boga nie są, ma reguluje sprawy tego świata, lecz i wola Francji „także coś znaczy.”

Nikt nie chciałby zaprzeczyć części wpływu, jaki Francja powołana jest słusznie wywierać na sprawy tego świata. Ale porównywać ten wpływ do wpływu Wszechmocnego, kłaść *wolę* Francji na równi z *wolą* boską, jest to przekraczać wszelkie granice loiczności, aby dojść do bluźnierstwa.

Rozmaitości.

* (Wystawa sztuk pięknych). *Kraków, 1-go czerwca.* Tutejsza wystawa sztuk pięknych zamknięta została onegdaj. We czwartek odbędzie się losowanie premii.

* (Rossini) jak utrzymują, miał udać się do papieża z dokładnym przedstawieniem, w celu skłonienia jego światobliwości do zniesienia dekretu wzbraniającego kobietom śpiewaczkom współudziału w chórach największej części kościołów rzymsko-katolickich.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWIDOMIENIA.

(N. D. 3225). Komisja Rządowa Sprawiedliwości.

W zastosowaniu się do art. 44 K. C. P. podaje do wiadomości stron interesowanych, iż Trybunał Cywilny Gubernji Płockiej w Płocku z dnia 15 (27) Marca r. b. na powództwo Sary ze Szejników i Issera małżonków Olszewicz handlujących pierw w Płocku a obecnie w Warszawie zamieszkałych, wydanym, badaniem świadków względem zaginięcia Moszka Zanwel Olszewicz syna tychże Issera i Sary małżonków Olszewicz, który przed laty 10-u wydaliwszy się ze wsi Jaroszyce. Okręgu Lipnowskiego dotąd z pobytu wiadomym nie jest, nakazał i do wy prowadzenia tego śledztwa członka z grona Trybunału Cywilnego w Płocku wyznaczył:

Warszawa d. 18 (30) Maja 1866 r.
Naczelnik Wydziału, Puchalski.

(N. D. 3290). Urząd Loterii w Królestwie Polskim.

Stosownie do § 5 przepisów i objaśnień Planu 106 Loterii Klasycznej ciągnięcie 5-ej klasy tejże Loterii rozpoczętem zostanie w dniu 2 (14) Czerwca roku bież. o godzinie 10 tej z rana. O czym Urząd Loterii podając do wiadomości, uprzedza zarazem wszystkich w rzeczoną Loterię grających, ażeby z odmianną swych losów pospieszyli, gdyż wygrana jakaby przypaść mogła, tylko okazicielowi losu z klasy właściwej płaconka będzie.

Warszawa d. 23 Maja (4 Czerwca) 1866 r.
Naczelnik Urzędu, Loeschern.
Sekretarz, J. Noiński.

(N. D. 2992). Naczelnik Powiatu Radzyńskiego.

Starozakonny Jojna Mordkowiec Rozenzwejt, stały mieszkaniec M. Międzyrzecza, przebywający obecnie w mieście Lwowie w Galicji Austrjackiej, wszedł z podaniem do władz o wydanie mu przesiedlenia do Galicji.

Naczelnik Powiatu Radzyńskiego w skutek rozporządzenia JW. Gubernatora Lubelskiego z d. 29 Kwietnia (11 Maja) roku bież. Nro 34,299/9962 zawiadamiając o tem mieszkańców w Królestwie, oraz władze policyjno-administracyjne, wzywa uprzejmie o uwiadomienie czyli we względnie wydania żadanego paszportu emigracyjnego nie zachodzą jakie przeszkody a to w terminie prawem określonym.

Radzyń, dnia 3 (15) Maja 1866 roku.

(N. D. 2922) Wójt Gminy Tyniec.

Karol Henryk dwóch imion Linke stały mieszkaniec wsi i gminy Tyniec, Powiatu Kaliskiego Gubernji Warszawskiej z żoną Klarą Wilhelmą z Scheppow, zamierzając przesiedlić się do miasta Ostrowa w Wielkiem Księstwie Poznańskim, Królestwa Pruskiego.

Podając o tem do publicznej wiadomości wzywa, aby jeśli kto do pomienionego Karola Henryka Linke rości jaką pretensję z dowodami usprawiedliwiającymi w ciągu dni 30 od daty ogłoszenia zgłosił się do podpisanego Wójty Gminy.

Tyniec dnia 2 (14) Maja 1866 roku.

Alfons Ruszkowski.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 2991). Rząd Gubernjalny Lubelski.

Podaje do powszechnej wiadomości iż w d. 1 (13) Czerwca r. b. odbywać się będzie w sali posiedzeń Rządu Gubernialnego Lubelskiego przez opieczętowane deklaracje, licytacja in minus na entrepryzę reperacji gmachu więzienia Lubelskiego od sumy rs. 377 kop. 67 1/2 według anszłagów przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych pod dniem 16 (28) Września r. z. Nr. 7252/31800 zatwierdzonych.

Deklaracje przyjmowane będą do godziny 12 w południe i te przez interesantów osobicie zgłaszających się na ręce Naczelnika Kancelarii składane być winny, lub też nadysłane pocztą pod adresem Rządu Gubernialnego Lubelskiego z dołączeniem w środku kwitu kasy Skarbowej na wadium wyrównujące 1/10 części sumy anszłagowej czyli rs. 37 gotowizną lub papierami które dozwolono przyjmować na wadium i kaucję.

Brak kwitu stanowić będzie nieważność deklaracji składanie bowiem wadium przy licytacji nie jest dopuszczalne, ani żadne przekazy funduszy na wadium przyjętemi nie będą.

Szczegółowe warunki i wykaz kosztów mogą być przejrzone w biurze Rządu Gubernialnego wydziale Wojskowo - Policyjnym każdego dnia w godzinach służbowych wyjąwszy świąt

Deklaracje mają być podawane podług wzoru poniżej domieszczonego jasno i wyraźnie bez żadnych pomyłek, poprawek, przekreśleń i skrobani i nie mogą zawierać żadnych warunków i zastrzeżeń warunkom licytacyjnym przeciwnych, lakiem dokładnie opieczętowane i zaadresowane jak następuje:

de Rządu Gubernialnego Lubelskiego, Deklaracja do licytacji na entrepryzę reperacji gmachu więzienia Lubelskiego w d. 1 (13) Czerwca 1866 r. odbywać się mającej.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Rządu Gubernialnego Lubelskiego z d. 6 (18) Maja r. b. Nr. 34808/11014 podaje niniejszą deklarację, mocą której obowiązuję się podjąć entrepryzę reperacji gmachu więzienia Lubelskiego podług anszłagów przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 16 (28) Września 1865 r. Nr. 7252/31800 zatwierdzonych, za sumę rs. (tu wypisać literami i liczbą sumę za jaką się konkurent entrepryzy tej podejmuję, poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym które dobrze mi są wiadome.

Kwit Kasy N. na złożone wadium rs. 87 dołączam o którego odesłanie na mój koszt do N lub o którego zatrzymanie do osobistego zgłoszenia się mojego w razie nieutrzymania się upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N dnia N. Czerwca 1866 r.

(podpisać wyraźnie imię i nazwisko.)

Lublin d. 6 (18) Maja 1866 r.

Z upoważnienia Gubernatora.

Radca Rządu Gubernialnego, Mejer. za Naczelnika Kancelarii. Zawadzki.

(N. D. 3286) W dniu 30 Maja (11 Czerwca) r. b. o godzinie 9 z rana na Grzybowie, w dniu 25 Maja (6 Czerwca) t. r. o godzinie 10 za Żelazną Bramą i w dniu 2 (14) Czerwca r. b. o godzinie 9 z rana za Żelazną Bramą, różne przedmioty, to jest meble machiniowe, jesienne brzozy, gruszkowe, sosnowe, wazony, serwisy fajansowe szkła różne obrazy olejne, lustra i t. p. ruchomości jako zajęte w drodze Sądowej egzekucji w Warszawie na targach publicznych przez licytację sprzedane będą.

A. Tynecki Komornik.

(N. D. 3282) Otrzymałszy z Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego, pozwolenie założenia Pensji prywatnej żeńskiej w w mieście Kole, oznajmiam szanownym Rodzicom i Opiekunom, iż 15 Sierpnia roku bieżącego zakład mój otworzonym zostanie, w którym tak na stancji, jakoteż i przychodzące panny umieszczone być mogą, a staraniem mojem będzie odpowiedzieć godnie położonemu we mnie zaufaniu.

Marja Bronisława Brzezińska.
(8357.)

(N. D. 3245)

Przyzwoita i wykształcona młoda Dama, pragnie przyjąć obowiązki **Pomocnicy gospodyni domu, Bony**, do kroju i szycia i t. p., od S. go Jana r. b., albo zaraz. Mówi ona kilku językami, t. j.: niemieckim, polskim i ruskim, a jako kurlandka i łotyszkim. oraz zna także francuzki, i może, złożyć najlepsze świadectwa swego usposobienia i prowadzenia się. Potrzebując takowej zechcą się zgłosić listownie pod cyfrą: N. D. 10 posterestante, w Kaliszu. (8346—1.)

(N. D. 3237) W interesie spadku, potrzebna jest wiadomość teraźniejszego zamieszkania, Julji Kosickiej, córki Jana Ferdynanda i Anny z Rajterów małżonków Kosickich córki po Komorniku Rządowym, która zamieszkiwała do roku 1841 jako panna w Warszawie, a od tego czasu niewiadomo gdzie się znajduje, o udzielenie więc takowej wiadomości, o życiu lub śmierci, oraz zamieszkaniu osoby wspomnianej, uprasza się pod adresem: **M. Wihel** w Warszawie pod Nr. 1066 K. ulica Królewska, na ręce Florentyny Hampel w fabryce ram złożonych na koszt. (8203)

(N. D. 3274)

Juljan Sobolewski, dotychczasowy **weterynarz** Powiatów Marjampolskiego i Kalwaryjskiego z decyzji Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych przeznaczony został na **weterynarza Rządowego do Powiatu Piotrkowskiego** o czym ma zaszczyt zawiadomić WW. obywateli ziemskich posiadających inwentarze.

Wiadomość w Aptecz. W. Rozmarynowskiego w Piotrkowie. (8351—3.)

(N. D. 2787)

TRUMNY METALOWE

S. Szteklauzer, majster stolarski, powszechnie znany z wyrobów ozdobnych bogatych trumien, obecnie wrócił z zagranicy. przywiozłszy bardzo znaczny transport **trumien wiedeńskich, prawdziwych metalowych, nie ulegających zupełnie zepsuciu w wilgotnem miejscu przez rdzę**. Trumny te, są znacznie lepsze od wyrabianych z blachy żelaznej, która jest daleko mniej trwała, nadto wyroby przezemnie sprowadzone, odznaczają się elegancją wykonaniem, w różnych ozdóbach i kolorach, od największej do najmniejszej miary, po cenach umiarkowanych. Zakład mój w domu Nr. 99 (nowy) wprost zamku, na przeciw studni wodociągowej. (7041)

(N. D. 3281).

OBIĆ POKOJOWYCH dostać można

w Księgarni Rubinstejna,

w Sieradzu. (1—8348)

(N. D. 3280)

KOLONJA.

do sprzedania, zaraz lub od S. go Jana, sześć wiorst od Warszawy 1 1/2 wiorst od szosy Petersburgskiej, obejmująca morgów 116, prętów 150 miary nowopolskiej, z domem mieszkalnym, z zabudowaniami i Cegielnią. Bliższa wiadomość u Szawcara w Gmachu Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, przy ulicy Mazowieckiej, z rana od godziny 9 ej, do 2-jej po południu. (8347—1.)

(N. D. 3185). W dniu 18 Czerwca 1866 r. z przyczyny zwinienia gospodarstwa są na sprzedanie we wsi Szamowie między Kutnem i Łęczycą w Okręgu Łęczyckim położonej, inwentarze żywej i martwej, a mianowicie: 320 macior z jagniętami, 12 rątajek cztero-wolowych, 4 fornalki, koni młodych i t. d. (8003—2)

DONIESIENIA PRYWATNE.

(N. D. 3165)

FABRYKA

WYROBÓW KOTLARSKICH I METALOWYCH

pod firmą

„BRACIA TROETZER”

w Warszawie przy ulicy Elektoralnej pod Nr. 764.

Podaje do wiadomości, że obok wyrobów dotychczasowych, jako to: aparatów dla cukrowni gorzeln, fabryk i t. p. zakładów, zajmuje się urządzeniem Kaloryferów, suszarni i kuchni gotujących pokarmy za pomocą pary, wyrabia obecnie wszelkiego rodzaju pompy i siławki ssąco-tłoczące i zwyczajne do gaszenia pożaru, przy zastosowaniu w nich konstrukcji różnych ulepszeń, które obok pożądaney trwałości, nadają siławkom tak prosty układ, że w razie ich zepsucia, każdy ślusarz może uskutecznić ich reperację. Prócz tego fabryka wyrabia **aparaty do czyszczenia kloak bez rozniecania przykrej woni**. Te ostatnie aparaty będące za granicą w powszechnem użyciu, działają ze skutkiem najzupełniej zadawalniającym, nie dopuszczając ulatniania się odoru, tak przy wydobywaniu nieczystości z kloak jako też w czasie wywózki onych, mogą być zatem wśród dnia używane bez zanieczyszczenia powietrza i mieszkalnych terytoriów. Aparaty te z tego jeszcze względu zasługują na upowzechnienie, że oczyszczenie niemi, od dziś praktykowanego, jest nierownie tańsze. Budowa aparatu w naszej fabryce robionego jest prosta i nie skomplikowana, zapewnia jego trwałość i działalność na długie lata, pompa bowiem ssącą tłocząca umieszczona na wózku pompowana przez dwie łuski, wydobywa z dołów kloacznych nieczystości i jednocześnie napienia naczynie na ten cel przeznaczone, które z użyciem paru koni może być wywiezione dla wypróżnienia na jednym z placów przez Magistrat miasta Warszawy ku temu przeznaczonych, lub w miejscu w którym te nieczystości na kompost przerabiane będą.

Obok wyżej wymienionych, Fabryka uskutecznia po cenach nader przystępnych wszelkie inne roboty metalowe i reperacje.

Warszawa d. 5 (17) Maja 1866 roku.

BRACIA TROETZER. (8012)

(N. D. 3284)

SKŁAD GŁÓWNY

WYROBÓW

ZJEDNOCZONYCH STOLARZY

w WARSZAWIE.

Istniejący blisko trzy lata przy ulicy Królewskiej w pałacu dawniej hr. Lubieńskich, a teraz Doktora Dubarle, pod Nr. 1066 lit. K. posiada nagromadzony zapas **MEBLI**, ciągle powiększany wyrobami najnowszych fasonów w najrozmaitszych gatunkach, do użytku salonów, buduarów, a nawet do rozmaitych drobnych wygód domowych, oraz potrzeb gospodarskich, kuchennych, mieszcząc przytem w sobie różne sprzęty i naczynia, do zaspokojenia wszelkich żądań przydatne, na rozmaite ceny, do wyboru, podług wymagań kupujących. Ceny wyrobów są stałe, tak umiarkowane, ażeby zapewniając istnienie Spółki odpowiednim obdytem, jakkolwiek wynagradzając pracę robotników i dostępną były nabywcom, o czem publiczność zwiędzająca Skład tutejszy, dostatecznie przekonać się mogła. (8359—1.)

(N. D. 3207)

Porter angielski w butelkach oryginalny, piwa ang. w butelkach, wino Szampańskie Roderer i inne, wino Węgierskie, wino francuzkie, Reńskie, Cognar Flucny czerwone i białe wprost z Londynu, Młody stare, Sliwowie, Litewka, Żytniówka, likwory zagraniczne i t. p. nadeszły, i poleca:

Skład Hurtowy i Częstkowy F. SPRINGER

przy ulicy S-to Krzyżkiej 131 wprost Szkoły. (8177)

(N. D. 3246)

DO WYDZIERŻAWIENIA

Od S-go Jana r. b.

Gospodarstwo Rolne i Przemysłowe

w dobrach położonych w Powiecie Wieluńskim 1 i pół mili od granicy Pruskiej, 3 i pół mili od Stacji Kolei Żelaznej Częstochowa.

Trzy Polwarki, 1,300 mórg (desiatyn 750) ornej ziemi i łąk, gleba 2/3 żytnia, 1/3 pszena, Garzelnia nowa i Browar. Do gorzelnii dodaje się 300 sążni drzewa, jak również opał dla Dworu i ludzi dworskich. Inwentarz żywy: 1,600 owiec, 80 sztuk bydła i 26 koni, martwy: aparat gorzelniany i browarny, młoc-karnia, sieczkarnia i t. p. Wysiano w tym roku oziminy 400, owsa 250, jęczmienia 85, grochu 6, łubinu 20, wyki 5, tataraki 10, konieczyny i trawy z dwóch lat 7 korcy, oraz Kartofli korcy 720. Bliższą wiadomość udzieli PP. Lindau i Kempner w Warszawie Nowy-Swiat Nr. 30 nowy. (8345)

(N. D. 3279)

Majątek ziemski

ŚWIACK-KULAKOWSZCZYŹNA

mający obszerności przeszło 120 morgów n. p. m., w glebie urodzajnej; położony w Królestwie, Gubernji i Powiecie Augustowskim, oddalony 14 wiorst od miasta Gubernjalnego Grodna i Kolei Petersburgsko-Warszawskiej; żadnymi długami nie obciążony, jest w każdym czasie do sprzedania z wolnej ręki, z budowlami w najlepszym stanie będącymi, oraz z inwentarzem ruchomym i wszelkimi narzędziami i sprzętami gospodarczymi.

O warunkach sprzedaży, bliższa wiadomość na miejscu, u właściciela. (8354.)